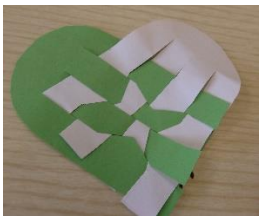
A mintaprojektet készítő pedagógus:	**Berenténé Gönczi Ilona**
A mintaprojekt címe:	**Magtól az asztalig**
A mintaprojekt összefoglalója:	Növénytermesztési és ételkészítési praktikák, iskolai keretek között megvalósítható módszerekkel.
Ajánlott korosztály:	5-8. évfolyam
Időigény:	Több hónapon át tartó tevékenység

MAGTÓL AZ ASZTALIG

Tevékenység, időbeosztás	Munkaformák, módszerek	Eszközök, mellékletek
Április		
Közös kincsünk a Föld! Interaktív beszélgetés a környezetszennyezésről, a környezetvédelemről, illetve a természetvédelemről, majd kiscsoportban, témákra bontva: földön-vízen-levegőben. A csoportok plakát-lapon dolgozzanak, melyre később rajzolhatnak, ragaszthatnak, stb. Kb. 20 perces együtt gondolkodás után minden csoport jellemezze a saját területét! Min. 45 perc	Beszélgetőkör Fényképek kivetítése Csoportalakítás pl. puzzle segítségével (föld-víz-levegő) Szóbeli beszámoló Plakát készítése vázlatos formában Zöld szív hajtogatása A foglalkozás értékelése	Fényképek a tiszta, érintetlen természetről Fényképek különféle ember okozta környezetszennyezésről Szempontsor a csoportmunkához (milyen jellegű szennyeződésről hallottatok, milyen következményei lehetnek a szennyezésnek, mit tehetnénk mi magunk) Rajzlapok, filcek
Ember és környezete Interaktív beszélgetés a következőkről: • A természeti, a társadalmi és a technikai környezet • Az emberi tevékenység hatása a természeti környezetre • Védekezés a természet hatásai ellen Kb. 40-45 perc	Beszélgetőkör Ráhangoló játék: pl. fák, virágok, madárhangok felismerése, természeti/társadalmi/technikai környezet puzzle Előző órai plakát folytatása	Fák, virágok képei kivetítve Madárhangok kihangosítva Puzzle Színes ceruzák, filcek Házi feladat: hozzatok magatokkal legközelebb egy üres műanyag flakont!
Környezetünk tudatos átalakítása Hogyan tudnánk „zöldebbé” tenni a közvetlen környezetünket? Növénytermesztés az iskolában? Hogyan fogjunk hozzá? Irányított beszélgetés, ötletgyűjtés (nagyméretű papíron is!)	A műanyag palackok kivágása A termőföld elegyengetése, locsolás, vetés, a magok földdel való betakarása, megfelelő helyszín kiválasztása Takarítás, rendrakás	Műanyag flakonok, termőföld, vetőmag, virágcserép alátét Ajánlott vetőmagok: metélőhagyma, metélőpetrezselyem, majoranna, bazsalikom

	Záróbeszélgetés: hogy érezted magad? Milyen gondolatot viszel haza magaddal?	
Egészséges ételek A beszélgetés témái: • Egészséges táplálkozás • Tápanyag és energiaszükséglet • Éhezés, közétkeztetés • Az életkor és a munkavégzés összefüggései Készítsünk saját recept-füzetet! Min. 45 perc	Beszélgetőkör Saját tapasztalatok megosztása Receptfüzet hajtogatása, a borító elkészítése, díszítése	Receptkönyvek nézegetése A3-as lap, színes ceruzák
Egészséges tízórai készítése, kínálása Több ötlet is felmerült és az évek folyamán több félét megvalósítottunk: • Zöldségek „nassolása” (Iskola-alma program segítségével) • Mézes reggeli (helyi termelők segítségével • Gyümölcssaláta készítése (a tanulók otthonról hozták az alapanyagokat) Min. 60 perc	Ételek előkészítése, elkészítése, majd tálalása Ételkóstoló, receptgyűjtés Zöldségkóstolás Készül a gyümölcssaláta!	Különféle gyümölcsök, zöldségek. tálaló eszközök, méz, kenyér Mézes reggeli Gyümölcssaláta
Május		
Ismerjük meg fűszer- és gyógynövényeinket! Kezdjük azokkal, amelyek Magyarországon is megteremnek!	Előzetes megbeszélés alapján a gyerekek hoznak kisméretű befőttesüvegeket és különféle fűszereket.	Internet hozzáférés Fűszerek Üvegek

Nagy csomagolópapírra írjuk közösen, kinek mi jut az eszébe: fűszerpaprika, hagyma, fokhagyma, metélőhagyma, metélőpetrezselyem, majoranna (hiszen mindezeket közben gondozzuk, locsoljuk is!), rozmaring, levendula, csalán, pitypang, citromfű, menta, stb. A Hungarikum kifejezés tudatosítása, legyünk rájuk büszkék! Min. 45 perc	A fűszereket címkével ellátott üvegekbe helyezzük Az interneten megkeressük a fűszerek legjellemzőbb tulajdonságait és azt word dokumentumban rögzítik.	
Fűszer- és gyógynövény felismerési játék! Az előző órán üvegbe helyezett fűszerek egy részét „láthatatlanná tettem, így azokat az illatuk alapját kellett beazonosítani! Nagyon szeretik a gyerekek ezt a játékot és évekig használható, bővíthető! A kevésbé ismert fűszereket organza anyaggal fedtem, így azok illata érezhető, és a fűszer látható. Kinyomtattam és fóliáztam a gyerekek által írt rövid ismertetőt, így bármikor látható-olvasható-illatolható a készletünk! Min. 30 perc (kb. 15 tanulóval)	 Csak az illata alapján ismerd fel! Milyen betegségre használhatóak a gyógynövények?	Füzet, arra az esetre, ha a diákok leírják a fűszerek legjellemzőbb tulajdonságait.
Készítsünk saját gyógy- és fűszernövénykertet! Csupán néhány négyzetméterterületre van szükségünk, amely a későbbiekben bővíthető! A műanyag flakonban nevelt palántáink április végére, május elejére megerősödnek és a fagyok elmúltával kiültetjük őket, meglocsoljuk naponta! Min. 60 perc	Tervezés Terület előkészítése Összehangolt munka Fizikai munka Csapatmunka 	Védett terület, ne legyen „útban” Kerti szerszámok Dugványok, palánták Aratásra váró citromfű!

Virágos iskoláért projekt Projektünk, melyet minden tavasszal a Föld napjához kapcsolódóan tartunk, több napig, hétig tartó folyamat. A gyerekek hoznak egy-két tő árvácskát, százszorszépet, majd muskátlit és közösen elültetjük az iskola udvarán. A Szülői Szervezet segítségével ültettünk már fát is, egy csüngő lombú eperfát, amely alatt sok-sok gyerekláb látszik csak, eperérés idején ☺	Növényültetés és gondozás Beszélgetőkör Egyéni beszélgetés Szülői segítség	Egynyári virágok, kerti szerszámok, eszközök
Túrázz velünk! Céltudatosan keressünk ehető növényeket, gombákat, gyűjtsünk gyógynövényeket! Előzetesen felkészülünk a tájegység növényvilágából és olyan túravezetőt keresünk, aki gombaszakértő is egyben!	Túra, kirándulás Csoportos felfedezés Közös játék Élménygyűjtés Gyógynövénygyűjtés Értékelő beszélgetés Fényképek, ppt készítése, közös vetítés, kötetlen beszélgetés	Utazási elképzelés Tervezés/szervezés
Június		
Gyógy- és fűszernövény szüret I. Júniusban, mielőtt kitör a nyári vakáció, gondosan learatjuk a kellően megnőtt mentát, citromfüvet, petrezselymet. A friss levelek egy részét felhasználjuk limonádé díszítésére, a többit gondosan átválogatjuk, megszárítjuk és celofán zacskóba tesszük. Feliratozzuk, dátummal látjuk el és ajándékba hazaviszik a gyerekek a szüleiknek. Legalább 60 perc	Csoportos munkamegosztás Szedés, tisztitás, válogatás Szárítás előkészítése Szárítás figyelemmel kísérése Felirat tervezése/kivitelezése A termék hasznosítása (ajándék, illetve vetőmagot is gyűjtünk: bársonyka, körömvirág) Mielőtt nyári szünetre mennénk, még lepermetezzük a kertünket csalánlével! Igaz, nem valami jó az illata, de a növények szeretik! ☺	Szerszámok, eszközök a betakarításhoz Csomagolóanyag (celofán zacskó, szalag, címke)
Év végi záró értékelés Kötetlen beszélgetésen összegezzük a tapasztalatokat, mindenki elmondhatja, hogy ő hogyan érezte magát a programban. Sikerek és esetleges kudarcok megbeszélése.	Kötetlen beszélgetés Szeretetvendégség saját készítésű szörpök, lekvárok kóstolása	Szépen terített asztal

Nyári gondozás megbeszélése. Ebben segítséget kapunk az iskola technikai munkatársaitól! ☺ Kb. 45 perc		
Szeptember		
Gyógy- és fűszernövény szüret II. Gondos begyűjtés és válogatás után újra szárítunk és csomagolunk!	Csoportos munkamegosztás Szedés, tisztítás, válogatás Szárítás előkészítése Szárítás figyelemmel kísérése Felirat tervezése/kivitelezése A termék hasznosítása (ajándék, illetve vetőmagot is gyűjtünk: bársonyka, körömvirág)	Szerszámok, eszközök a betakarításhoz Csomagolóanyag (celofán zacskó, szalag, címke)
Levendula, a csodanövényünk! Illatát, színét nagyon sokan szeretik! Az iskolai kertünkben egyetlen tövet nevelgetünk egyelőre, de egy kedves ismerőstől már második éve kapunk egy ölnyit! Leginkább illatzsákokat készítünk belőle, de kóstoltunk már levendula szörpöt és lekvárt is! Min. 45 perc	Illatzsák tervezése Kivitelezés 	Szárított levendula Textilanyag, tű, cérna, szalag Szörp
Fűszerecet készítése! Ötleteltünk a gyerekekkel, hogy mit kezdjünk még a szép nagyra nőtt tárkonnyal… mígnem megszületett az ötlet! A tárkonyon kívül került az ecetbe fokhagyma, fűszerpaprika, néhány szem színesbors! Az anyukák kapták ajándékba és nagy sikert arattunk! Kb. 30 perc	Az üvegek alapos tisztítása A hozzávaló növények előkészítése, tisztítása Művészi alkotások készítése Mini kiállítás létrehozása az elkészült fűszer ecetekből	

Kiegészítő tevékenységek

1. Tanítványaival vegyen részt a **Kert-kóstolgató** és a **Fenntartható szakácskönyv** elkészítését célzó pályázatokon. Részletek a www.fenntarthatosagi.temahet.hu/programok weboldalon találhatók.

2. Vegyen részt tanítványaival a 2022. évi Fenntarthatósági Témahét keretében országosan meghirdetett **kutatási programban**! Részletek a www.fenntarthatosagi.temahet.hu/programok honlap felületen.